

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka/konferencje-naukowe/119174,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Konflikt-stabilizacja-asymilacja-Konsekwencje.html>
2021-10-27, 00:00

Strona znajduje się w archiwum.

Międzynarodowa konferencja naukowa „Konflikt - stabilizacja - asymilacja? Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne”, Wrocław, 28-29 września 2021

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu, Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” oraz Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego mają zaszczyt zaprosić Państwa do udziału w interdyscyplinarnej konferencji naukowej, która odbędzie się w dniach 28-29 września 2021 roku.

Zakończenie II wojny światowej zbiegło się z brzemieniami w skutkach decyzjami zwycięskich mocarstw, których celem było ustalenie nowego porządku na kontynencie europejskim. W wyniku zmian terytorialnych powojenne oblicze Europy zostało ukształtowane między innymi przez przemieszczenia ludności; w tym przymusowe przesiedlenia i deportacje. Równoległe nastąpiły masowe migracje jeńców wojennych, robotników przymusowych, więźniów obozów koncentracyjnych oraz innych grup, które w 1945 roku znalazły się poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Szacuje się, że na drogach Europy znalazło się wówczas około 20 mln ludzi. W wyniku przesunięcia granic Niemiec także Dolny Śląsk zmienił przynależność państwową i znalazł się w granicach Polski. Wysiedlenie znacznej części obywateli niemieckich i jednocześnie pojawienie się Polaków oraz przedstawicieli innych narodowości gwałtownie zmieniły strukturę narodowościową tego rejonu.

Celem konferencji będzie spojrzenie na procesy zachodzące w następstwie migracji, przede wszystkim na skomplikowaną mozaikę stosunków społecznych i narodowościowych oraz relacji pomiędzy obywatelami a tworzącą się/odchodzącą władzą. Istotne będzie pogłębione zbadanie różnych aspektów tego zjawiska w szerszej perspektywie, nie zapominając o doświadczeniu jednostkowym, co pozwoli na całościową ocenę i porównanie tych wydarzeń, a także ukazanie długofalowych skutków, które odczuwalne są do dziś. Nie ograniczamy się przy tym wyłącznie do zjawisk zachodzących na Dolnym Śląsku, ale teren ten traktujemy jako *pars pro toto* lub punkt odniesienia do badań porównawczych.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA

***Konflikt - stabilizacja - asymilacja?
Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców
Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie
komparatystyczne***

28-29 września 2021 r.

[Transmisja na kanale IPNtv Konferencje](#)

Centrum Historii Zajezdnia, Wrocław

Organizatorzy: Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”, Uniwersytet Wrocławski, Oddział Instytutu Pamięci Narodowej - KŚZpNP we Wrocławiu

Dzień pierwszy - 28 września

Otwarcie konferencji, godz. 9:20-10:30

Wykłady otwierające: dwugłos o konsekwencjach migracji po 1945 r. na Dolnym Śląsku

Rafał Dutkiewicz (Prezydent Wrocławia w latach 2002-2018)

Przemysław Wiszewski (Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego)

I panel, godz. 10:30-11:30, moderator: Łukasz Kamiński

Hugo Service, University of York (UK)

At the margins of ethnic cleansing in Lower Silesia: The fate of German citizens claiming non-German ethnicity at the end of the Second World War

Lidia Zessin-Jurek, Czech Academy of Sciences

In Search of “Lost Refugees” - Historiographical Paradigms of Postwar Migration in Poland

Przerwa kawowa, godz. 11:30-12:00

II panel, godz. 12:00-13:20, moderator: Grzegorz Strauchold

Soraya Kuklińska, Instytut Pamięci Narodowej, Biuro Badań Historycznych

Niemcy na Ziemiach Odzyskanych na przykładzie wybranych osób z Pomorza i Dolnego Śląska

Kamil Kartasiński, Uniwersytet Śląski w Katowicach

O pamięci ucieczki i wypędzenia Niemców z 1945 r. w ujęciu oral history oraz dokumentów prywatnych

Sebastian Ligarski, Instytut Pamięci Narodowej, Oddział w Szczecinie

Rodzina na „swoim”. Ujarmianie „Dzikiego Zachodu” w latach 1945–1989

Obiad, godz. 13:20–14:00

III panel, godz. 14:00–15:20, moderator: Joanna Hytrek-Hryciuk

Joanna Nowosielska-Sobel, Uniwersytet Wrocławski

„Moment dotknięcia”. Doświadczenie jednostki definiujące „poniemieckość” jako element MITU oswojania dolnośląskiego krajobrazu kulturowego

Joanna Lamparska, Wydawnictwo ZNAK

Polska gorączka złota – poszukiwania ponemieckich „skarbów” na Dolnym Śląsku w świetle notatek prasowych i dokumentów z lat 1945–1955

Milena Sochańska, Muzeum Regionalne w Lubaniu

Niemka, która została Polką, aby ratować klasztor

Przerwa kawowa, godz. 15:20–15:50

IV panel, godz. 15:50–17:10, moderator: Tomasz Przerwa

Waldemar Borzestowski, Uniwersytet Gdański

Biuralistki, cedulistki, konduktorki. Kobiety w gdańskiej komunikacji w latach 1945–1951

Karol Machi, Uniwersytet Wrocławski

Repatriacja a motoryzacja – indywidualny i państwowy tabor samochodowy w pierwszych miesiącach powojennych na terenie Dolnego Śląska

Joanna Hytrek-Hryciuk, Instytut Pamięci Narodowej, Oddział we Wrocławiu

„Kobiet się tego nie uczy...” – Osadniczki wojskowe z 1. Samodzielnego Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater na Dolnym Śląsku

Kolacja, godz. 18:00

Dzień drugi - 29 września

V panel, godz. 9:00-10:00, moderator: Joanna Wojdon

Maksymilian Loth-Hill, Durham University (UK)

“Ancient Polish Lands”: Narratives of “Polskość” in the Silesian Museum in Wrocław, 1948-1956

Cecilia Molesini, University of Padua (Italy)

The forced migration and integration of Silesian expellees in West Germany: The case of a “small emotional community”

VI panel, godz. 10:00-11:20, moderator: Grzegorz Hryciuk

Michał Surowiec, Instytut Pamięci Narodowej, Oddział we Wrocławiu/Uniwersytet Wrocławski

Szaber a propaganda komunistyczna na przykładzie Dolnego Śląska w 1945 roku

Aneta Firlej-Buzon, Uniwersytet Wrocławski

Powojenne migracje na Dolny Śląsk – przesiedleńcy i sojusznicy w latach 1945-1956

Bartosz Grygorcewicz, Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Oddział w Kamieńcu Ząbkowickim
Organizacja i przebieg akcji reemigracji górników z Francji w latach 1946-1949 na przykładzie noworudzkich kopalń węgla kamiennego

Przerwa kawowa, godz. 11:20-11:50

VII panel, godz. 11:50-13:10, moderator: Łukasz Sołtysik

Jiří Friedl, Instytut Historii Czeskiej Akademii Nauk

Uchodźcy żydowscy z Polski z perspektywy czechosłowackiej, 1945-1948

Marek Szajda, Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”

Od migracji do (de)stabilizacji? Życie żydowskie na Dolnym Śląsku i Pomorzu Zachodnim w latach 1957-1967

Barbara Grzybek, Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Oddział w Bolesławcu

Romowie w Lubaniu 1948-1955 na podstawie źródeł Archiwum Państwowego we Wrocławiu, Oddział w Bolesławcu

Obiad, godz. 13:10-14:00

VIII panel, godz. 14:00-15:20, moderator: Robert Klementowski

Grzegorz Hryciuk, Uniwersytet Wrocławski

Wielka wymiana. Amalgamat Ziemi Zachodnich – skład i pochodzenie ludności Ziemi Zachodnich i Północnych Polski w pierwszym powojennym dziesięcioleciu 1945-1955

Jarosław Syrnyk, Uniwersytet Wrocławski

Powysiedleńcze mitologie łemkowskie

Małgorzata Misiak, Uniwersytet Wrocławski/Instytut Pamięci Narodowej

Łemkowski syndrom wypędzenia – świadectwo językowe

IX panel, godz. 15:20-16:40, moderator: Wojciech Kucharski

Rafał Bijak, Uniwersytet Wrocławski

Wspólnota zakonna w procesie powojennych przesiedleń na przykładzie Opactwa Mniszek

Benedyktynek pw. Wszystkich Świętych przeniesionego ze Lwowa do Krzeszowa w 1946 r.

Emilia Dziewiecka, Politechnika Warszawska

Wygwane Madonny. Relokacja cudownych obrazów jako element pielęgnowania tożsamości przez nowych mieszkańców Ziemi Zachodnich po 1945 roku

Tomasz Nochowicz, Muzeum Porcelany w Wałbrzychu

Relacje pomiędzy katolikami narodowości polskiej i niemieckiej na Ziemi Wałbrzyskiej w pierwszym powojennym piętnastolecium

Przerwa kawowa, godz. 16:40-17:10

X panel, godz. 17:10-18:10, moderator: Jarosław Syrnyk

Elżbieta Galik, Archiwum Państwowe we Wrocławiu

Obraz ludności zasiedlającej Dolny Śląsk po II wojnie światowej na przykładzie życiorysów pracowników Państwowego Urzędu Repatriacyjnego Oddział Wojewódzki we Wrocławiu i Oddziały Powiatowe i Związku Młodzieży Polskiej Zarząd Wojewódzki we Wrocławiu - wprowadzenie do zagadnienia

Marek Jedynek, Instytut Pamięci Narodowej, Delegatura w Kielcach

Weterani Armii Krajowej na zachodnim pograniczu - przyczyny i skutki migracji na przykładzie Dolnego Śląska (1945-1948)

Komitet Organizacyjny:

dr hab. prof. UW r Robert Klementowski (Uniwersytet Wrocławski)

dr hab. prof. UW r Jarosław Syrnyk (Uniwersytet Wrocławski)

dr hab. Wojciech Kucharski (Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”)

dr Magdalena Gibiec (Oddział IPN we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski)

Agnieszka Klarman (Oddział IPN we Wrocławiu)

Marek Szajda (Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”)

Międzynarodowa
konferencja naukowa
„Konflikt – stabilizacja –
asymilacja?
Kolekwencje migracji
w życiu mieszkańców
Dolnego Śląska po
1945 roku. Ujęcie
komparatystyczne”,
Wrocław, 28-29
września 2021

PLIKI DO POBRANIA

[Ulotka – Międzynarodowa konferencja naukowa „Konflikt – stabilizacja – asymilacja? Kolekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne” \(pdf, 2.59 MB\) 24.09.2021 08:54](#)

[Plakat – Międzynarodowa konferencja naukowa „Konflikt – stabilizacja – asymilacja? Kolekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne” \(pdf, 8.49 MB\) 24.09.2021 08:54](#)